

ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΝΑΓΚΗ ΣΤΟΡΓΗΣ

Τὰ παιδιά ἔχουν ἀνάγκη τῆς ἀγάπης μας καὶ τῆς στοργῆς μας σ' ὅλα τὰ στάδια τῆς ἀναπτύξεώς των. Αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς φυσικὸ στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς των, καὶ τὸ βλέπομε κάθε στιγμή, τόσο στὶς στοργικὰς ματιὰς τῆς μητέρας ὅσο καὶ στὴ συμπεριφορὰ τῶν πολὺ μικρῶν παιδιῶν, πού διαρκῶς θέλουσι νὰ βρίσκωνται κοντὰ στοὺς γονεῖς των.

Ἀργότερα τὰ πράγματα ἀλλάζουσι (σταθμοὶ ἐξελιξέως). Ἰδιαιτέρα στὴν ἐφηβικὴ ἡλικία, ἡ συμπεριφορὰ τοῦ παιδιοῦ εἶναι τέτοια, πού νὰ νομίζη κανεὶς, ὅτι ἔπαυσε πιά νὰ τρέφῃ αἰσθηματὰ ἀγάπης πρὸς τοὺς γονεῖς του καὶ ὅτι ἀρνεῖται πλέον κάθε φροντίδα τους.

Αὐτὴ ὁμως ἡ ἀρνησι εἶναι ἐντελῶς ἐπιφανειακὴ. Τὸ παιδί ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ θέλῃ τὴν φροντίδα τῶν γονέων του, τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ ὅπως καὶ πρὶν, μετὰ τὴν διαφορὰ, ὅτι δὲν θέλει πιά νὰ τὸ δείχνῃ, γιὰ νὰ μὴ παίρνωσι τίς ἐκδηλώσεις του αὐτὲς ὡς ἀδυναμία.

Ἀντιθέτως μάλιστα, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι στὰ χρόνια τῆς ὠριμάνσεως ὁ νέος διψᾷ γιὰ στοργὴν περισσότερον ἀπὸ ἄλλη φορὰ. Παιδιά πού μεγαλώνουσι χωρὶς τὴ θερμὴ ἀτμόσφαιρα τῆς στοργῆς ὑστεροῦσι στὴν ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ τους ἀνάπτυξιν. Τὰ μικρὰ παιδιά πρέπει ὄχι μόνον νὰ τὰ ἀγαποῦμε μετὰ τὴν καρδιά μας, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς τὸ δείχνομε. Μετὰ τὸ μεγάλωμα, ἐν τούτοις, τοῦ παιδιοῦ, οἱ ἐκδηλώσεις τῆς στοργῆς μας πρέπει βαθμιαίως νὰ ἀλλάζουσι.

Γιὰ τὸ παιδί πού μόλις τώρα ἀρχίζει νὰ λύθῃ τοὺς δεσμούς του ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του, ἕνα ἐλαφρὸ χᾶδι στὰ μαλλὰκια του εἶναι μιὰ καλὴ ἀπόδειξις τῆς στοργῆς, πού εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ αἰσθηματὸ τῆς ἀσφαλείας. Τὰ παιδιά ἔχουσι μιὰ πολὺ λεπτὴ αἰσθησι καὶ χαρίζουσι τὴν συμπάθειά τους σ' ἐκεῖνον πού τὰ ἀγαπᾷ, χωρὶς ὑστεροβουλία καὶ χωρὶς ἐγωισμόν. Ἀντιθέτως, δὲν ἐκτιμοῦσι καθόλου ἐκδηλώσεις ἀγάπης πού γίνονται π.χ. ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι δὲν θὰ κάμωσι ἀταξίες.

ΑΝΥΠΟΜΟΝΟ

Τὰ ἀνυπόμονα παιδιά δὲν μπορούσι νὰ συγκεντρωθοῦσι στὴν «ἐργασία» τους, δηλ. στὸ παιγνίδι τους. Πηδοῦν ἀπὸ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, γιὰτὶ αἰσθάνονται ὅτι δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ τελειώσωσι ὅπως πρέπει αὐτὸ πού ἀρχισαν μετὰ τόσο ζῆλο καὶ χαρὰ. Ἴσως οἱ δυνάμεις των δὲν τὰ βοηθοῦσι νὰ φθάσωσι στὸ σκοπὸν τους, καὶ γι' αὐτὸ τὰ πετοῦσι ὅλα, κλαῖνε καὶ γίνονται ἀνυπόμονα. Τὰ παιδιά αὐτὰ εἶναι δύσκολο νὰ τὰ πείσωσι νὰ καταπιασθοῦσι ἐκ νέου μετὰ αὐτὸ πού παράτησαν. Ἐπομένως, πρέπει νὰ φροντίζωμε, ὥστε τὸ παιγνίδι ἢ ἡ ἐργασία τους νὰ εἶναι ἀνάλογα μετὰ τίς ἱκανότητές τους, γιὰ νὰ μὴ

φθάσωσι στὴν ἐκρηξί τῆς ἀνυπομονησίας τους. Ἐνίοτε, ἡ ἀνυπομονησία τοῦ παιδιοῦ εἶναι μόνον ἕνα σύμπτωμα, μετὰ τὸ ὁποῖο ἐκδηλώνει τὴ ζωντὴν του ἐπιθυμίαν νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν μεγάλων καὶ νὰ τοὺς κρατῇ κοντὰ του, ἀναγκάζοντάς τους μετὰ κλάμματα νὰ «συνεργασθοῦσι» μαζί του. Στὰ παιδιά αὐτὰ δίδομε θάρρος καὶ τοὺς δείχνομε πῶς ὑπερνικῶνται οἱ δυσκολίες. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ συνιστοῦμε στὰ παιδιά νὰ ἀφήνωσι τὴν ὁποιαδήποτε ἐργασία τους στὴ μέση. Τὸ πολὺ-πολὺ μπορούμε νὰ τοὺς λέμε νὰ ἀναβάλλωσι γιὰ μιὰ ὠρισμένη ὥρα.

(Ἀπὸ τὸ *Λεξικὸν Ἀγωγῆς τοῦ Παιδιοῦ* τοῦ κ. Π. Ἀμπλιανίτη)